

lipu tempo

>Hello! You're looking at lipu tempo, a magazine written in Toki Pona. Maybe you're new and want to know more about this language. Great! This page hopes to answer some of your questions.

What is Toki Pona?

Toki Pona is an elegant minimal language. It was created by the Canadian linguist Sonja Lang in 2001. It has only got 14 letters and about 130 words.

Why would I learn Toki Pona?

Despite how tiny the language is, it is still possible to describe any concept with it. This might fascinate you. Maybe you just want to take a break from the complex world we live in. Or perhaps you just want to talk to your friends without others knowing what you're saying.

How can I learn Toki Pona, and where can I use it?

There is the official book: Toki Pona: The Language of Good by Sonja Lang. It teaches how to use Toki Pona. Sonja made a Toki Pona Dictionary too. There are also several free online courses. You can find Toki Pona groups and learning resources on tokipona.org, the official website, as well as on our own website: liputempo.org.

Do you want to contribute? That's great! You can join us on liputempo.org. We communicate in a Discord server.

sina wile pana anu ante e ijo pi
lipu ni la o lon nasin · nimi nasin
li lon poka pi ijo ni la o lon ona .
tawa ijo ali ante pi lipu ni la
o lon nasin CC BY-SA 4.0 .

nanpa loje

jan pali

jo

jan Alonola + jan Asilu + jan Kasape
+ jan Ke Tami + jan Lapate + jan Lim
+ jan Satsase + jan Siwa + jan Tumu li toki.

jan Alonola + jan Asilu + jan Juwan
+ jan Kasape + jan Ke Tami + jan Siwa
+ jan Sonatan li alasa e pakala toki.
jan Alonola + jan Ke Tami li sitelen.

jan Simo li sitelen e sitelen sinpin.

jan Kasape li sijelo e lipu.

jan Alipi + jan Alonola + jan Sonatan
li lawa e kulupu.

o kama pona
lon lipu tempo!

lipu ni li toki
e ijo loje mute:
soweli en kasi
en moku li ken loje.

loje li sama ala
sama kule ante
tawa sina?

jan Siwa la loje
en laso li ken sama.

kin la jan Alonola
li toki e ni:
nasin toki ante
li kama jo e nimi kule
lon nasin seme?

o kama sona e ale ni
o musi kepeken
lipu tempo!

- jan Sonatan

seme li mi

tan jan Alonola

toki pona   3   kijetesantakalu loje
li kijetsantakalu
ala kijetesantakalu?

sona   5   lipu li kama loje
tan seme?
sike pi mun Satunu

6   o moku e kasi unu
nasin kule pona
loje en laso
li ken sama tawa mi

7   sona len suli
pi jan tonsi
11   suno lili moli
12   nasin sin pi selo toki

musi   12   jan kasi pi ma Sonko
14   ijo sin pona
15   seme li mi

15   kijetesantakalu o

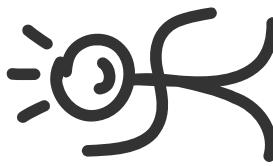
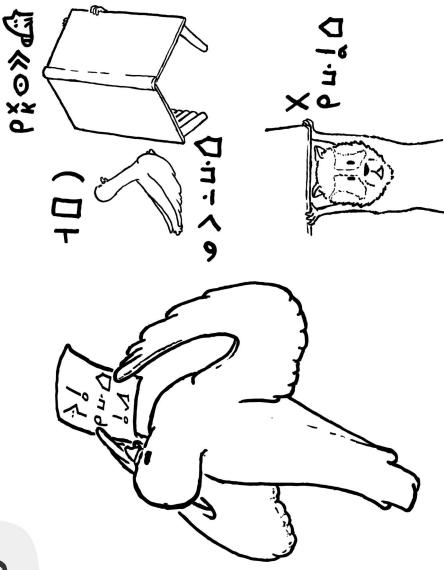
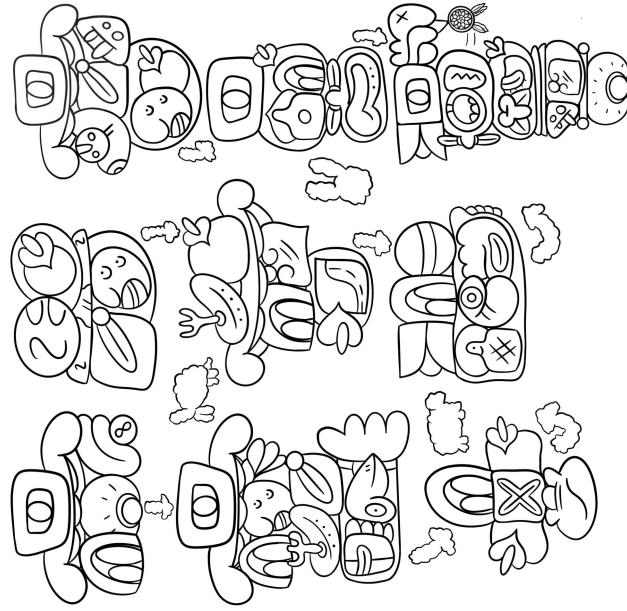
= mi la sina pilin nasa
mi la sina ken tawa
ma ale kepeken luka waso
sina lon ala lon sijelo?
seme li lon? ale li ken!
ma lon la sina awen lon len
taso sina uta ejan lukin pona
anu monsuta li alasa e ona
mi la ijo ale ni li ken lon
mi on lawa sira sama kon
taso mi weka sama ona kin
lon pini lape; ni li awen: pilin

kijetesantakalu o

tan jan Ke Tami

lipu ni li tan kulupu
kulupu ni li lon ma Aken
ona li lon ma Tosi.

lipu tempo e.V.
mi pana e lipu ni
lon tempo narpa 2024.

jan kasi pi ma Sonko

jan pi tomo poka li kama sin li toki : ike
mute a. jan kasi li toki : ken.

suno kama la jan li kama tan jan lawa li toki
e ni : wile anu wile ala la mijie pi sijelo pona
o lon kulupu pi jan utala. taso mijie pi jan
kasi li jan pi noka pakala la jan lawa li wile
ala e ona. ni la jan kama li tawa. jan pi tomo
poka li kama sin li toki : ni li pona mute a.
jan kasi li toki : ken.

→ **tempo weka** la jan kasi li lon ma Sonko.
soweli¹ ona li weka tan tomo lon tempo wan
la. jan mute pi tomo poka li kama li toki : ni
li like mute la mi mute li pilin ike. jan kasi
li toki : ken.

suno kama la soweli ona en soweli sama
mute pi ma kasi li kama sin tawa tomo. jan
pi tomo poka li kama sin li toki : pona a. ni
li pona mute a. jan kasi li toki : ken.

suno kama la mijie lili pi jan kasi li pali e ni :
ona li pona e soweli sin. taso ona li ni la ona
li tawa anpatan soweli. ike la noka ona
li pakala.

¹ tawa en utala la jan li kepeken soweli ni
² ijo mute li linluwi li ijo pini li tan pi ijo lon. ijo lon
li tan pi ijo kama. ijo ale linluwi li sama ni.

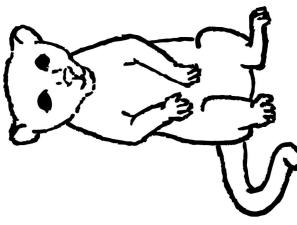
ijo sin pona

tan jan Lapate

ni li sama toki musi pi
jan Lin Inin (1655–1730)

kijetesantakalu loje li kijetesantakalu ala kijetesantakalu?

kijetesantakalu li sama akesi li sama
woso li sama pipi: ona li kulupu soweli
li soweli wan taso ala. kijetesantakalu
mute li lon. ona li suli li lili, li sike
li linja. li pimeja li walo li loje. nimi kije-
tesantakalu li kama tan nimi ni pi toki
Sumi: "kierteishäntäkarhu" . ni li nimi
suli sama "kijetesantakalu" . ona li nimi
pi soweli ni:

tan jan Alonola
sitelen li tan jan Ke Tami

→ **toki pona** la nimi suli wan li lon: kijetesantaka-
lu. mi lukin e soweli la mi ken sona kepeken
nasin same e ni: ona li kijetesantakalu ala kije-
tesantakalu. pilin mi la nasin tu li lon.

soweli ale li ante. kala li moku ala e kon. waso
li ken tawa waso. selo akesi li sama kiwen. pipi
li lili. soweli li jo e len selo. taso nasin toki ni
li pakala. soweli mute li ken tawa waso. akesi
mute li jo e selo pi kiwen ala. waso mute li ken
tawa taso kepeken noka. pipi mute li suli. kala
pi mutne lili li ken moku e kon.

jan mutne li toki e ni: soweli li tawa lon telo
li awen lon ona la soweli ni li kala. soweli tawa
sama waso la ona li waso. sona soweli la ni
li nasa. taso nimi tu li ken lon! lukin la ijo
li ijo a. sona la ona li ken ijo ante. ona li jo
e nimi tu: nimi sona en nimi lukin.

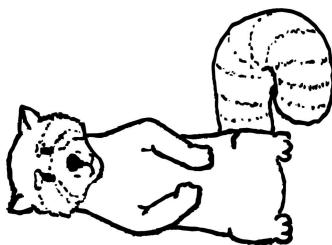

mi toki mute e soweli ante, taso kijetesantaka-
lu li seme? lukin la kijetesantakalu li jo e oko
pimeja. len lava ona li walo li pimeja. selo ona
li jo e kule tu kin. mi la ona li lukin sama soweli
ko. ni li kijetesantakalu li soweli wan taso anu
seme? akesi pi kule mute li lon. soweli pi kule
mute li lon. kala pi kule mute li lon. taso kijete-
santakalu pi kule mute li lon ala lon? mi la ona
li lon loje kin.

[...] "kijeteinen" (palisa sike) en
"häntä" (linja) en "karhu" (soweli
wawa). Jan Sonja li pali e nimi ni tan
musi. taso jan li awen kepeken e ona.
open la ona li pana e kon ni:
[...] "kijetesantakalu" . toki
Lasina la ni li toki e soweli ale pi
kulupu Procyonidae. [...] mi
kama e nimi ni tan toki Sumi tan
nimi kierteishäntäkarhu. toki
Sumi la nimi ni li soweli Photos.
(ken la mi kama wile e ni: soweli
ni kin li kijetesantakalu: ona
li lili li loje li suwi li mokue kasi
kiwen palisa lon ma Sonko. taso
mi awen sona ala.)

kulupu Pokonite (Procyonidae) li suli a. kijetesantakalu mute li lon ona li kulupu luka.
kijetesantakalu ale li kama tan ma Amelika.
mute la seli li pona tawa ona. taso kijetesantakalu wan li tawa ma Elopa li tawa ma
Nijon li pilin pona lon ma ni. sitelen pi
sitelen pona li lukin sama kijetesantakalu
ni.

tempo open pi nimi "kijetesantakalu"
li weka mute. kon pi nimi "kijetesantakalu"
li kama suli. tempo pini la jan Sonja li toki lili
e kijetesantakalu loje. ona li pona mute
tawa jan pi toki pona. jan pi toki pona li wile
e ni: ona li kijetesantakalu kin. ona li kijetesantakalu. taso kulupu soweli seme li kijetesantakalu lon tempo ni? kulupu Mutelote
(Musteloidea) al. kulupu ni la kijetesantakalu loje en kijetesantakalu jaki en kijetesantakalu linja li lon. kijetesantakalu jaki
li pimeja li walo. soweli ike li lon la ona
li pana e telo jaki. telo jaki ni li ike mute
tawa pilin nena. mute la sijelo pi kijetesantakalu linja li sike ala. ona li kulupu
suli kin.

lupa wan li pakala ala e nasin. lupa mute la ken lukin
li pakala ala e nasin. lupa mute la ken lukin
li awen lon. ni li ken e nasin musi sin. lupa
li ken pana e selo musi tawa tok. o lukin.
toki ni li sama sitelen jan:
nasin nanpa war: tava sina la jan
kama li nasa e lon. sina ken sama.
nasin nanpa tu: jan li ken tawa e sina.
lon la sina kama nasa sama.

kijetesantakalu loje tu li lon. taso ona

li sama mute. ni la mi toki e sona pi ona tu.
ona li lon ma Sonko li lon ma Nepali li lon
ma pokakin. ma nila ona li lon ma kasi pi
kulupu nena Imalaja. linja one li loje li suli.
taso sijelo ona li lili. sinpin ona li walo lili.
noka ona li pimeja. ale la ona li suwi lukin!
ona li awen lon kasi kiwen palisa li moku
e ona. lili la ona li moku kin e kili e soweli
lili. ona li ken insa lili e kiwen luka la ona
li ken tawa sewi kepeken ona. kijetesantakalu
loje li lape lon tempo suno. ona li lape
lon kasi palisa kin. ni la soweli ante li ken
ala alasa e ona. ona li kulupu ala. ona li wile
unpa la ona tu li kulupu li unpa li weka. kijetesantakalu lili li awen lon poka pi mama
meli ona lon tempo suli.
toki Inli la nimi ona li sama mute soweli
wawa pimeja walo (panda). taso ona tu
li sama ala. nimi li tan toki Nepali li jo e kon
ni: ona li moku e kasi palisa. sina la kijetesantakalu loje li kijetesantakalu ala kijetesantakalu? ken la kijetesantakalu ante
li lon. o pana e pilin sina.

lupu wan li pakala ala e nasin. lupa mute la ken lukin
li pakala ala e nasin. lupa mute la ken lukin
li awen lon. ni li ken e nasin musi sin. lupa
li ken pana e selo musi tawa tok. o lukin.
toki ni li sama sitelen jan:

nasin nanpa war: tava sina la jan
kama li nasa e lon. sina ken sama.
nasin nanpa tu: jan li ken tawa e sina.
lon la sina kama nasa sama.

Λ > Ζ < Ζ =

Α > Ζ < Ζ =

Η > Ζ < Ζ =

Θ > Ζ < Ζ =

Ι > Ζ < Ζ =

Κ > Ζ < Ζ =

Λ > Ζ < Ζ =

Μ > Ζ < Ζ =

Ν > Ζ < Ζ =

Ξ > Ζ < Ζ =

Ω > Ζ < Ζ =

Α > Ζ < Ζ =

Β > Ζ < Ζ =

Γ > Ζ < Ζ =

Δ > Ζ < Ζ =

Ε > Ζ < Ζ =

Ζ > Ζ < Ζ =

Η > Ζ < Ζ =

Ι > Ζ < Ζ =

Κ > Ζ < Ζ =

Λ > Ζ < Ζ =

Μ > Ζ < Ζ =

Ν > Ζ < Ζ =

Ξ > Ζ < Ζ =

Ω > Ζ < Ζ =

Α > Ζ < Ζ =

Β > Ζ < Ζ =

Γ > Ζ < Ζ =

nasin nanpa wan: *kulupu*
li ken mute. taso jan li tan jan ale pi kulupu ale. ale li kama wile ala awen sama li suli tawa ante. sona pona wile li ante li pona wawa. lon o sama wile.

nasin nanpa tu: jan ale li wile pona sama. taso ale ala li sona wawa. kulupu jan suli pona li wile ken li mute li tawa ante. tan pi awen ante li lon kulupu ale. kama sama o wile.

Π

·

·

Π

nasin sin pi selo toki

suno lili moli

tan jan Ke Tami

tan jan Tumu

↓
 mama o lukin e suno
 suno li lon sewi telo
 lon pimeja kasi suli
 mi o tawa suno lili
 lili o awen lon mama
 suno ni li moli wawa
 o awen tan telo lupa
 o awen tan ko monsuta
 taso jan li kute ala
 li wile awen e tawa
 la ona li tawa anpa
 tawa selo telo nasa
 akesi li mu! a! a! a!
 ale o lukin e ona!
 sina kute pona ala
 la sira lon nasin sama!

nasin nampa wan:
nasiñ ni li musi lukin.
nimi li toku mute.

♂ > *nasiñ nampa wan:*
toki musi li selo. lupa
li insa toki.

πΠ • U *nasiñ nampa wan:*
toki selo li musi. insa
li lupa toki.

I

lipu li kama loje tan seme?

tan jan Alonola

→ **sina lukin o**, sina ken sona e nasin musi
 toki war. mi en jan ante kin li kepeken ona
 lon lipu tempo. nimi ona li Leko Nimi. nimi
 mute li lon la sira ken lukin pi nasin tu
 e ona. nasin lukin suno wan la o lukin tan
 poka wan tawa poka ante. nasin lukin
 suno tu la o lukin tan seme tawa anpa.
 nimi li awen sama. taso toki tu li lon a! musi
 pona.
 ↗ > > nasin nampa wan:
nasiñ ni li musi lukin.
nimi li toku mute.

♂ • ♂ > nasin nampa wan:
nasiñ musi li selo. luka
li insa toki.
 taso mi kama alas e namako lon nasin ni.
 lupa li lon nasin la sira ken awen lukin
 e toki kepeken nasin sama.

nasin nampa wan:
toki musi li selo. lupa
li insa toki.

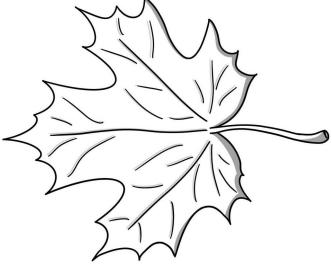
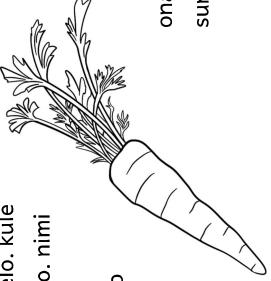
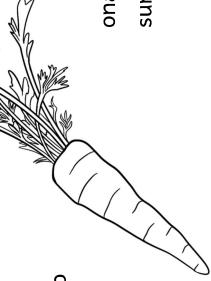
πΠ • U *nasiñ nampa wan:*
toki selo li musi. insa
li lupa toki.

I

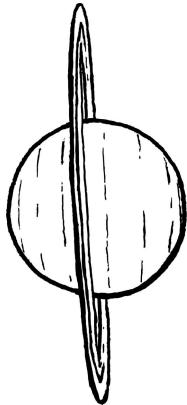
→ **tempo seli la lipu kasi li laso li pona.** taso
 tempo lete li open la lipu li kama loje anu
 jelo li weka tan kasi. ni li lon tan seme?
 open la lipu li laso tan seme? sona ni
 li pona. ni li lon tan ijo lili Kolopilon
 (Χλωρός chlōrós laso en φύλλον phýllon
 lipu). nimi ni li tan toki Elena. kasi li kama jo
 e wawa tan suno la ona li kepeken e ijo
 Kolopilon. kule ante li lon lipu. taso kule pi
 ijo Kolopilon li wawa a. ona li lon la ale
 li laso.
 tempo lete li open la lete li kama. kin la
 tempo suno li kama lili. ni la kasi li kama jo
 e wawa lili tan suno. kasi li pilin e lete
 li sona e ni: mi ken ala kama jo e wawa la mi
 wile ala jo e ijo Kolopilon e lipu. ijo
 Kolopilon li weka la kule li weka tan lipu. kin
 la lipu li weka tan ni: lipu ala la kasi li ken
 awen jo pona e wawa e telo.
 lipu ale li jo e kule jelo. kule Kolopilon
 li weka la lipu li kama jelo. kule
 li lon tan ijo lili Kaloteno. nimi
 ni li pona a tan ni: toki
 Lasina la kasi palisa jelo
 loje li kili Kalota
 (carota). ni la pona la
 mi kepeken e nimi ni:
 ijo kule jelo loje

nasin nampa wan:
toki musi li selo. lupa
li insa toki.

kasi mute en kili mute li kepeken e ijo
 kule tu wan ni. sina moku e kili jelo la
 sina sona e ni: ona li jelo tan kule
 Kaloteno. ona li laso la sira sona e ni:
 ona li laso tan kule Antokijano. lipu li loje la
 suno mute li lon a!

sike pi mun Satunu

→ jan li lon.

kulupu li lukin e ona.
kulupu li toki

li kepeken e nimi ike wan.

nimi ike ni li toki e ni ale:
« kon awen sina li mijé »
anu:
« kon awen sina li melí »
« ...open sina la kon sina li ni a.
moli sina la kon sina li sama.
kon awen sina la
ante li ken ala. »

→ sina sona e mun Satunu la, sina sona e ni:
mun Satunu li jo e sike suli. taso sike ni
li seme? sike ni li kama tan seme? sona ni
li wawa li musi mute. ni la, mi wile toki
e sike pi mun Satunu.
taso hanpa wan la, mi toki e mun Satunu.
mun pi tawa sike suno la, mun Satunu li suli
nanpa tu, suli nanpa wan li mun Jupite. ona
tu li kiwen ma ala li mun pi kon mama telo
(H₂). ona tu li suli sara ni: sina ken lukin
e ona kepeken lukin taso. kin la, ona tu li jo
e mun lili mute. taso ona tu li ante suli tan
ni: lukin la, mun Satunu li jo e sike.
sike ni li seme? ona li mun lili mute al! taso
mun lili ni li kiwen ma ala. ona li telo kiwen
lete. ona mute li lili sama moku suwi. ken la,
sina ken moku e ona!

tan seme la, telo kiwen ni li pona noku?
mun Satunu li majuna mute sama suno.
taso sike ona li majuna sama ala. tempo pini
li lili la, kulupu pi jan sona mun li pali e ilo
mun Kasini (Cassini). kulupu li weka e ilo
tan ma, li tawa e ona tawa mun Satunu.
tempo mute la, ilo Kasini li awen tawa sike

jan tonsi li kama sona e ni.
sama telo la
ona li tawa.
a sama jan ale
la ona li ante.
tonsi li like ala.
jan li toki
« mi tonsi »
la ona li tonsi.
tonsi li ni taso
li toki taso
li pali taso.
jan ale li ken ni.
ken la sina tokí:
« kulupu li meli e mi. »
anu:
« li mijé e mi. »
« ...taso mi pilin ni ala. »
toki ni li tonsi.
sina tokí e ni li sina tonsi.
tonsi li pona tawa sina la,
o tonsi kin!
ken la tonsi li ante e lili.
ken la tonsi li wawa li suli.
ken la tonsi li pilin pona.
ken la ona li ike a.
ale la tonsi
li tawa taso.
li pilin taso.
tempo ale la jan li pilin ante
li toki ante
li pali ante.
jan ale li ante.
li tawa taso.
sina ken open.
sina ken awen.
sina ken pini.

— tonsi li telo. **I**

siteLEN li tan jan Ke Tami

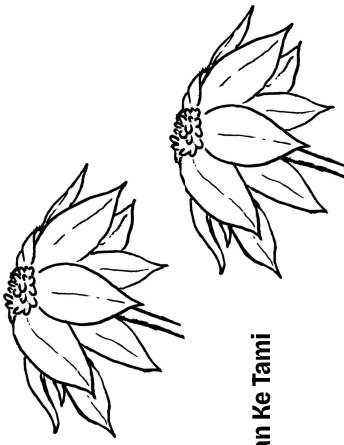

sona len suli pi jan tonsi

tan jan Lim

jan li sama ijo ale.
jan ala li jo e kon awen.
jan ale li pali taso
li toki taso
li pilin taso.
tempo ale la jan li pilin ante
li toki ante
li pali ante.
jan ale li ante.

¹ toki ante la, nimi ike ni li nimi "to be", "être", "sein", "ser" ...
sina wile sona e toki mi la, o kepeken ala e nimi ike ni!

loje en laso li ken sama tawa mi

tan jan Siwa
siteien li tan jan Ke Tami

→ loje en laso li kule sama anu seme? oko mi la, ken.

ijo pilin mute li lon insa oko. ona la, kulupu tu wan li lon. kulupu narpa wan la, ijo li pilin e suno pi kule loje. kulupu narpa tu la, ijo li pilin e suno pi kule laso kasi. kulupu narpa tu wan la, ijo li pilin e suno pi kule sewi. kulupu ale li pali pona la, oko li ken kulupu loje en kulupu laso li pilin wawa e ni. tempo pi kama pimeja. jan olin li toki e ni: o lukin e kasi mun! pona lukin a! mi lukin. mi awen lukin. mi alasa lukin e lipu loje, taso mi ken ala. pimeja li kama la, lipu laso en lipu loje li kama sama tawa mi.

oko mi la, kulupu narpa tu li nasa lili. ona li pilin e kule laso kasi, taso ona li pilin lili e kule loje kin. ni la, kule loje en kule laso li ken sama lon lawa mi. tempo mute la, ni li like ala. mi o toki e tempo tu wan ni: mi pilin e nasa pi oko mi.

poki telo pi jan lili
mi jo e jan lili pi tempo sike tu wan. open pi tempo lape la, ona li wile moku e telo walo. mi o pana e telo lon insa poki, o pana tawa jan lili. poki tu li lon. narpa wan li kule laso sewi. narpa tu li kule ni: laso sewi en loje lili li kama wan. jan lili olin e poki narpa tu. taso, mi la, poki tu li kule sama. pona la, siteien soweli li lon poki. mi lukin e soweli la, mi ken sona e poki wile.

kasi mun

sina sona ala sona e kasi ni: kasi li jo e lipu laso e lipu pi loje wawa kin. kasi ni li pona lukin. ma Elopa la, jan li esun e ona lon tempo lete. ni li kasi mun, tan ni: lukin la, lipu ona li sama siteien mun.

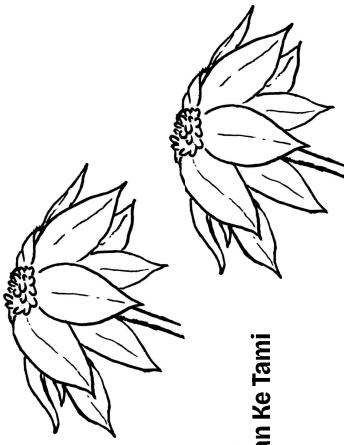
tempo pilin weka la, mi en jan olin li tawa ma Papuwa Nukini. ma ni la, kasi mun suli li lon. tempo wan la, mi lon tomo tawa lon tempo pi kama pimeja. jan olin li toki e ni: o lukin e kasi mun! pona lukin a! mi lukin. mi awen lukin. mi alasa lukin e lipu loje, taso mi ken ala. pimeja li kama la, lipu laso en lipu loje li kama sama tawa mi.

suno pi ilo lili

mi jo e ilo toki lili. ona li pali mute la, wawa ona li weka. ni la, ona li wile moku e wawa sin kepeken linja wawa. mi pana e linja wawa tawa ilo la, ilo li pana e suno lili. mi weka e linja wawa la, suno li weka kin.

tempo wan la, jan olin mi li toki e ni: o pana e linja wawa tawa ilo mi. ilo sina li pini moku e wawa. mi toki e ni: sina sona e ni tan seme? ona li toki: suno ilo li laso. tempo ni la, mi kama sona e ni: ilo li awen moku la, suno li kama laso. ona li jo e kule

tu!

o moku e kasi unu

tan jan Kasape
siteien li tan jan Alonola

→ kasi mute li unu¹. ken la sina moku e ona taso ona li unu tan seme. kin² ona li pona sema e jan.

tan seme la kasi li unu
kasi mute li pali e unu ^{a³} lon kasi la unu li ken pali e pali mute pona · mi toki e ona tu ·

kasi ali li moku e suno li wawa e kasi ali · taso suno li wawa suli la kasi ni li kama pakala li ken ala pali mute e wawa ona · ni la kasi li pali e unu · unu ni li moku e suno mute li lili e wawa pi suno ni · ni la kasi li ken moku pona e suno lili ante li kama ala pakala .

kin ken la kasi li unu e ona tawa ni : pipi en soweli li moku ala e ona · pipi li oko e kasi unu la ken la ona li isipin⁴ e ni : ^cmi moku e kasi ni la ona li moli e mis · ni la pipi li moku ala e kasi ni · ni la kasi ni li awen wawa .

tempo lete. ni li wawa e kasi · taso jan a li moku e ona la seme li on sijelo ona .
kama⁵ la mi o toki e ^csijelo lili pakala> · ona li lon ali · jan li pali e ona lon tempo ali · kin jan li moku e kon pimeja la sijelo lili pakala li kama lon ona · sijelo lili pakala li ike .
wawa jan tawa ali sijelo · ike suli .
taso seme li ken pini e sijelo lili pakala ni · e sijelo jan e ilo ni⁶ : ona li pana e telo pi a ona li pakala e sijelo jan · ona li pakala e ona li sijelo lili pona> a li ken ni · kasi unu en kasi sijelo ora li ken awen wawa lon tempo mute ante li jo e ona mute · ona li pini

e sijelo lili pakala ni · ni la jan li moku e ona la sina wile moku e kasi la o moku e ona unu mute · a ona li pona lon sijelo taso ala li pona lon oko kin .

¹ unu li kule · ona li sama loje · selo sina li loje li kama lete la ona li kama unu .

² kin la ³ tan ni: ⁴ pilin ona li toki ⁵ open ⁶ pilin

nasin kule pona

tan jan Alonola

→ **jan li wile toki e kule la ona li kepeken e nimi seme?** jan mute pi toki pona li kepeken e kule luka. luka la sin a ken kepeken e nimi sin (kapesi) anu nimi tu (loje,jelo), taso mi nampa taso e kule ni: jan mute li kepeken e ona li toki e ni: ona li kule wawa li kule namako ala.

li nasa. nasin ona la open la peta (laso kasi) li lon - laso li lon ala. taso toki pona la loka - jan li kepeken lili e nimi peta. ante la jan li kepeken e nimi kapesi lon tempo suli. ni li pakala kin e nasin Ke Pelin. jan sona mute li toki e ni: nasin Ke Pelin li pakala li like, nasin ona li kepeken e sona taso pi ma Eloppa. jan li ken ala nampa e kule. ona li nanpa e kule la ona li toki kin e ni: toki ni li wawa. toki ante li wawa lili. ni li like. mi li ni ale li lon. nasin kule li ante mute. mi wile pana e sona ona tawa sina:

toki ale la lili la kule tu li lon. suli la kule luka luka tu li lon. toki Inli li kepeken e kule ona li kama e kule wan ni. kama la lasko en jelo li lon. ni li kule ale pi toki pona: pimeja en walo en loje en jelo en lasko. nasin kule ni li ken like, taso mute la ona li pona li ken like. jan Ke en jan Pelin la nasin kule pi toki pona

luka luka wan. toki pona li kepeken e kule luka. lon la sin a ken kepeken e nimi sin (kapesi) anu nimi tu (loje,jelo), taso mi nampa taso e kule ni: jan mute li kepeken e ona li toki e ni: ona li kule wawa li kule namako ala.

toki lili li kepeken kule tu taso. toki wan ni li toki Pasa. jan li kepeken ona lon ma Lipelija. kule tu ona li kule "ziza" tava walo tawa jelo tawa loje li kule "hui" tava pimeja tawa laso. toki pi kule tu la kule wan li kule seli anu kule suno. kule ante li kule lete. toki Panpala li jo e kule tu wan. kule "dyema" li walo anu jelo. kule "blema" li loje anu kapesi. kule "fima" li laso anu pimeja. taso toki ante la kule li ken kama nasai li sama ala nasin pi toki pona. toki Owawinpa (Ovahimba) la kule tu tu li lon. kule "zuzu" li laso pimeja anu loje pimeja. kule "vapa" li walo li ken jelo. kule "buru" li laso. kule "dambu" li loje li laso jelo. mi ken ala toki pona e kule ni kepeken ala sitelen. taso suli la kule ona li ante tan pimeja ona. ni li nasa tawa mi tan ni toki pona la kule li kama walo li kama pimeja la ona li ante ala li awen kule sama. taso nimi kapesi li sama ni. loje jelo li kama pimeja la ona li kapesi.

tu li kule laso. ona li kepeken e nimi tu tawa kule laso: (laso walo (toki Losi: ronyboi, goluboi) en laso pimeja (cinnii, sinii), toki Tuki en toki Mosijo la kule namako li kule loje. ona li kepeken e nimi tu tawa kule loje. toki Alan la kule namako li nasa a. ona li kepeken e nimi tu tawa kule laso kasi. ona li kule "glas" tava kule kasi anu kule soweli li kule "uaine" tava kule pali. tomo en lipu li laso kasi la ona li kule "uaine" soweli en kasi li laso kasi la ona li kule "glas". pini la mi wile toki e kule laso. toki mute la nimi tu li lon: laso kasi en laso sewi. mi kepeken e nimi tu ni tan ni: toki mute la nimi kule li kama tan kule sewi li kama tan kule kasi. toki Posuka la kule laso sewi li jo e nimi ni: "niebieski". ona li kama tan nimi pi ma sewi: "niebo". toki Ekala (toki Ekala: euskara; toki Inli: Basque) li kepeken e nimi ni: "urdin". ona li laso telo li tan nimi telo ("ur"). toki Wije li sama toki pona. ona li jo e nimi laso ("xanh"). mute la ona li kepeken ala e nimi wan taso li kepeken e nimi tu anu nimi tu wan. laso sewi la ona li toki e ni: "xanh da trờ" (laso pi selo sewi) en "xanh dương", "xanh nước biển" (laso pi telo suli), laso kasi la ona li toki e ni: "xanh lá cây" (laso lipu)

sina la kule pi nampa seme li lon? mi la kule luka pi toki pona li pona. taso kule kapesi li pona kin tawa mi.

I

